

AVIZ

referitor la proiectul de Lege privind stabilirea unor măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2020/1503 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 octombrie 2020 privind furnizorii europeni de servicii de finanțare participativă pentru afaceri și de modificare a Regulamentului (UE) 2017/1129 și a Directivei (UE) 2019/1937

Analizând proiectul de **Lege privind stabilirea unor măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2020/1503 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 octombrie 2020 privind furnizorii europeni de servicii de finanțare participativă pentru afaceri și de modificare a Regulamentului (UE) 2017/1129 și a Directivei (UE) 2019/1937**, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.254 din 18.05.2022 și înregistrat la Consiliul Legislativ cu nr.D571/18.05.2022,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.(1) lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și al art.33 alin.(3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de lege, cu următoarele observații și propuneri:

1. Proiectul de lege are ca obiect stabilirea unor măsuri pentru punerea în aplicare a Regulamentului (UE) 2020/1503 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 octombrie 2020 privind furnizorii europeni de servicii de finanțare participativă pentru afaceri și de modificare a Regulamentului (UE) 2017/1129 și a Directivei

(UE) 2019/1937, în vederea promovării serviciilor de finanțare participativă la nivel transfrontalier, pentru a facilita accesul platformelor de finanțare participativă la întreaga piață internă a Uniunii Europene, printr-o autorizație unică bazată pe un singur set de reguli.

Potrivit **Expunerii de motive**, intervențiile legislative vizează stabilirea unor cerințe uniforme privind prestarea de servicii de finanțare participativă la nivelul Uniunii Europene în ceea ce privește organizarea, autorizarea și supravegherea furnizorilor de servicii de finanțare participativă, funcționarea platformelor de finanțare participativă, precum și în ceea ce privește transparența și comunicările publicitare în legătură cu prestarea de servicii de finanțare participativă în Uniune.

Totodată, prin proiect se desemnează Autoritatea de Supraveghere Financiară, ca autoritate competentă la nivel național, se preconizează regimul sancționatoriu, termenele de depunere a documentelor în vederea autorizării, condițiile de retragere a autorizației, prevederi cu privire la instituțiile de credit autorizate și supravegheate de Banca Națională a României, în conformitate cu dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr.99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.227/2007, cu modificările și completările ulterioare, precum și obligația furnizorilor de servicii de finanțare participativă de a raporta Centralei Riscului de Credit informațiile de risc de credit pentru evaluarea aprofundată a bonității debitorilor la nivel de sistem, prin accesul instituțiilor de credit la informațiile privind împrumuturile acordate prin platforme de crowdfunding.

Prin conținutul său normativ, proiectul de lege face parte din categoria legilor organice, întrucât la art.27 este prevăzută o infracțiune, iar în aplicarea art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Menționăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

3. **Din punct de vedere al dreptului Uniunii Europene**, demersul legislativ intră sub incidența reglementărilor subsumate ***Dreptului de stabilire și libertatea de a presta servicii***, integrate **segmentului – Aplicare sectorială, în sectorul – Activități de servicii**.

Astfel cum a precizat inițiatorul prezentului proiect, acesta asigură măsurile necesare pentru punerea în aplicare a unor prevederi ale **Regulamentului (UE) 2020/1503 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 octombrie 2020 privind furnizorii europeni de servicii de finanțare participativă pentru afaceri și de modificare a Regulamentului (UE) 2017/1129 și a Directivei (UE) 2019/1937.**

Dispozițiile acestui act juridic european au fost elaborate cu scopul de a promova serviciile de finanțare participativă la nivel transfrontalier, pentru a facilita exercitarea libertății de a presta și de a beneficia de aceste servicii pe piața internă a Uniunii Europene, având în vedere faptul că la nivelul mai multor state membre există deja un cadru național de reglementare a finanțării participative, adaptat la caracteristicile și nevoile piețelor locale și ale investitorilor locali, iar diferențele dintre normele de drept intern ale fiecărui stat membru sunt de natură să obstrucționeze prestarea transfrontalieră de servicii de finanțare participativă, având un efect direct asupra funcționării pieței interne a Uniunii Europene pentru aceste servicii.

Pentru facilitarea *aplicării directe și obligatorii în spațiul național* a acestor prevederi, se impune dispunerea la nivelul statelor membre a măsurilor de ordin instituțional necesare, vizând aici, cu prioritate, *desemnarea autorității competente în contextul implementării actului european, după cum și a altor măsuri conexe, aferente aplicării concrete și efective a normelor europene în această materie*: măsuri ce prevăd regimul sancționatoriu, anumite termene de depunere a documentelor în vederea autorizării, condițiile de retragere a autorizației, comunicările publicitare etc.

La nivelul statelor membre s-a apreciat că serviciile de finanțare participativă *pot fi expuse riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului*, astfel cum se subliniază în *Raportul Comisiei adresat Parlamentului European și Consiliului la 24 iulie 2019 privind evaluarea riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului care afectează piața internă și sunt legate de activități transfrontaliere*¹ [SWD(2019) 650 final] privind evaluarea

¹Ulterior acestui Raport a fost adoptată Comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliu cu titlul „Către o mai bună punere în aplicare a cadrului UE privind combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului”(COM(2019) 360 final).

riscurilor privind spălarea banilor și finanțarea terorismului care afectează piața internă și sunt legate de activități transfrontaliere.

Prin urmare, inițiatorul prezentului proiect trebuie să țină cont și să prevadă garanții, atunci când se stabilesc condițiile de autorizare a furnizorilor de servicii de finanțare participativă și de evaluare a bunei reputații a persoanelor fizice care răspund de administrarea lor, inclusiv prin limitarea prestării de servicii de plată numai de către entități autorizate cărora li se aplică cerințele privind combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului.

În plus, în vederea consolidării integrității pieței prin combaterea riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului și ținând seama de valoarea fondurilor care pot fi atrase printr-o ofertă de finanțare participativă, în conformitate cu regulamentul european menționat *supra*, Autoritatea de Supraveghere Financiară trebuie să evalueze necesitatea și proporționalitatea respectării de către furnizorii de servicii de finanțare participativă a obligațiilor prevăzute în cadrul dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr.111/2020 privind modificarea și completarea Legii nr.129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, pentru completarea art.218 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, pentru modificarea și completarea Legii nr.207/2015 privind Codul de procedură fiscală, precum și pentru completarea art.12 alin.(5) din Legea nr.237/2015 privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare, aprobată prin Legea nr.101/2021².

4. La art.2 alin.(1), semnalăm că la art.2 alin.(1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.113/2013, cu modificările și completările ulterioare, sunt enumerate entitățile cu privire la care A.S.F. exercită atribuții de autorizare, reglementare, supraveghere și control.

² Menționăm că *Ordonanța de urgență a Guvernului nr.111/2020* transpune prevederile *Directivei (UE) 2018/843 a Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 2018 de modificare a Directivei (UE) 2015/849 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, precum și de modificare a Directivelor 2009/138/CE și 2013/36/UE*. publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene. seria L. nr.156 din 19 iunie 2018.

În primul rând, pentru identitate de rațiune, intervenția legislativă trebuie să vizeze modificarea **art.2 alin.(1)** din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.93/2012, prin includerea în enumerare a furnizorilor de servicii de finanțare participativă, iar **în al doilea rând**, pentru a se asigura previzibilitate normei, trebuie indicate dispozițiile din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.93/2012 care stabilesc prerogativele ce urmează să fie exercitate de către A.S.F., potrivit prezentului proiect.

Achiesăm, în acest sens, la punctul de vedere al Ministerului Justiției din Adresa nr.2/28370/2022/7.04.2022, care precizează că *„legea trebuie să îndeplinească anumite cerințe de precizie, claritate și previzibilitate, astfel încât acești destinatari să își poată adapta în mod corespunzător conduita. De principiu, orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de precis și clar pentru a putea fi aplicat”*, astfel cum se prevede în Decizia Curții Constituționale nr.381/2021.

În plus, menționăm că Ordonanța de urgență a Guvernului nr.93/2012 nu reglementează distinct anumite prerogative, ci, potrivit art.6 alin.(1) din actul normativ menționat mai sus, *„Atribuțiile și prerogativele conferite A.S.F., inclusiv condițiile de exercitare a acestora, precum și măsurile și sancțiunile ce pot fi aplicate de A.S.F. sunt cele din actele normative prevăzute la art.2 alin.(1)”*, or, prerogativele conferite A.S.F. prin diverse acte normative au în vedere realizarea unor deziderate proprii acelor acte normative.

La **alin.(2)**, pentru considerente de ordin normativ, este necesară schimbarea topicii, astfel:

„(2) A.S.F. este autoritatea competentă pentru îndeplinirea funcțiilor și sarcinilor prevăzute de dispozițiile art.29 din Regulamentul (UE) 2020/1503 și este punct unic de contact pentru cooperarea administrativă transfrontalieră între autoritățile competente, precum și cu Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe, denumită în continuare ESMA”.

În considerarea acestei observații, precizăm că expresia de la **art.9 alin.(1)**, respectiv *„Autoritatea Europeană pentru Piețe și Valori Mobiliare, denumită în continuare ESMA”* se va înlocui cu abrevierea **„ESMA”**.

La **alin.(3)**, precizăm că, în formularea actuală, redactarea normei nu este specifică unor dispoziții de drept intern, în special unor dispoziții care vizează stabilirea unor măsuri de punere în aplicare a unor regulamente europene. Se impune, prin urmare, eliminarea acestuia.

5. La **art.3 alin.(1)**, pentru corectitudinea normei de trimitere, propunem redarea expresiei „au semnificația prevăzută la art.2 din Regulamentul (UE) 2020/1503” sub forma „au semnificația prevăzută la art.2 **alin.(1)** din Regulamentul (UE) 2020/1503”.

La **alin.(2)**, pentru o trimitere corectă la textul Regulamentului (UE) 2020/1503, în locul expresiei „În sensul art.2 alin.(1) lit.n)” se va scrie sintagma „În sensul art.2 alin.(1) lit.(n)”.

La **alin.(3)**, pentru rigoare normativă și pentru respectarea prevederilor Legii societăților nr.31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, propunem reformularea normei, astfel:

„(3) În aplicarea **prevederilor** alin.(2), pentru ca părțile sociale ale societăților cu răspundere limitată, înființate **potrivit Legii** nr.31/1990, să poată fi utilizate ca instrumente admise în scopul finanțării participative, actele constitutive ale societății cu răspundere limitată emitente cuprind prevederi în conformitate cu art.202 alin.(2) din Legea nr.31/1990 care să permită transmiterea părților sociale către persoane din afara societății fără aprobarea asociaților, precum și prevederi care să nu restrângă **dreptul de transfera liber părțile** sociale, inclusiv modul în care aceste părți sociale pot fi oferite sau prezentate publicului”.

6. La **art.4**, pentru rațiuni normative, expresia „nu intră sub incidența Ordonanței de urgență nr.99/2006” se va înlocui cu sintagma „nu intră sub incidența **prevederilor** Ordonanței de urgență a **Guvernului** nr.99/2006”.

7. La **art.5**, pentru considerente de ordin normativ, este necesară reformularea normei, după cum urmează:

„**Art.5.** - Nu intră în categoria activităților de creditare reglementate prin Legea nr.93/2009 privind instituțiile financiare nebancare, **cu modificările și completările ulterioare**, acordarea de împrumuturi dezvoltatorilor de proiecte prin intermediul platformelor de finanțare participativă potrivit **Regulamentului (UE) 2020/1503**, cu excepția situației în care împrumuturile sunt acordate de o instituție financiară nebancară”.

8. Semnalăm că, potrivit **art.2** din Legea nr.31/1990, „Dacă prin lege nu se prevede altfel, societățile cu personalitate juridică se constituie în una dintre următoarele forme: **a)** societate în nume colectiv; **b)** societate în comandită simplă; **c)** societate pe acțiuni; **d)** societate în comandită pe acțiuni și **e)** societate cu răspundere limitată”.

Având în vedere că la **art.6 alin.(2)** din proiect se prevede că „Furnizorul de servicii de finanțare participativă, este constituit ca persoană juridică română, în conformitate cu prevederile Legii nr.31/1990 (...)”, este necesară precizarea exactă a formei de constituire ca persoană juridică română a furnizorului de servicii de finanțare participativă.

Totodată, la același alineat, în ceea ce privește sintagma „standarde tehnice de reglementare adoptate de Comisia Europeană, conform art.12 alin.(16) din același regulament”, subliniem că **art.12 alin.(16) din Regulamentul (UE) 2020/1503** prevede că: „ESMA elaborează proiecte de standarde tehnice de reglementare pentru a preciza:

a) cerințele și modalitățile de solicitare menționate la alineatul (1), inclusiv formularele, modelele și procedurile standard pentru cererea de autorizare; și

b) măsurile și procedurile pentru planul de asigurare a continuității activității menționat la alineatul (2) litera (j).

Atunci când elaborează proiecte de standarde tehnice de reglementare, ESMA ia în considerare natura, amploarea și complexitatea serviciilor de finanțare participativă prestate de furnizorul de servicii de finanțare participativă.

ESMA prezintă Comisiei proiectele de standarde tehnice de reglementare până la 10 noiembrie 2021.

Se delegă Comisiei competența de a completa prezentul regulament prin adoptarea standardelor tehnice de reglementare menționate la primul paragraf de la prezentul alineat, în conformitate cu articolele 10-14 din Regulamentul (UE) nr.1095/2010”.

Se impune, prin urmare, revederea și reformularea corespunzătoare a normei.

La **alin.(4)**, propunem eliminarea sintagmei „în conformitate cu prezenta lege”, ca fiind redundantă.

La același alineat, întrucât titlul Ordonanței de urgență a Guvernului nr.99/2006 a fost redat anterior, recomandăm eliminarea acestuia.

La **alin.(5)**, precizăm că sintagma „potrivit cadrului de reglementare național aplicabil instituțiilor de credit” nu este proprie stilului normativ, fiind necesară menționarea, în măsura posibilului, a actelor normative referitoare la regimul aplicabil instituțiilor de credit.

La **alin.(6)**, sugerăm eliminarea expresiei „potrivit prezentului articol”, întrucât este superfluă.

9. La **art.10 alin.(1)**, pentru rigoare juridică, expresia „în termen de maximum 15 zile” se va înlocui cu sintagma „în termen **de** 15 zile”.

Reținem observația și pentru **art.10 alin.(4)**.

La **alin.(2)**, pentru o redactare specifică stilului normativ, propunem reformularea normei, astfel:

„(2) Sunt considerate modificări semnificative ale condițiilor care au stat la baza obținerii autorizației, următoarele:”.

La **alin.(3)**, semnalăm că, în formularea actuală, respectiv „*A.S.F. poate formula observații cu privire la modificările prevăzute la alin.(2) lit.c) în termen de 25 de zile de la primirea notificării. Aceste modificări devin aplicabile numai după implementarea corespunzătoare a observațiilor A.S.F. cu privire la acestea, în termenul stabilit de A.S.F.*”, nu rezultă care este efectul observațiilor formulate de A.S.F., având în vedere că modificările devin oricum aplicabile la expirarea termenului de 25 de zile de la primirea notificării.

Se impune revederea și reformularea corespunzătoare a normei.

La **alin.(4)**, întrucât este la prima menționare în text, propunem înlocuirea abrevierii „O.N.R.C.” cu sintagma „**Oficiul Național al Registrului Comerțului, denumit în continuare O.N.R.C.**”.

10. La **art.11**, pentru corectitudine, recomandăm ca sintagma „este întocmită cel puțin în limba română” să fie redată sub forma „este **redactată** cel puțin în limba română”.

11. La **art.12**, pentru motivele expuse la **pct.10 supra**, expresia „fișa cu informații esențiale privind investiția cel puțin în limba română” se va reda astfel: „fișa cu informații esențiale privind investiția **redactată** cel puțin în limba română”.

12. La **art.16 alin.(1)**, pentru concordanță cu prevederile art.6 alin.(4), propunem ca denumirea „Băncii Naționale a României” să fie scrisă sub formă abreviată.

Reiterăm această observație pentru toate situațiile similare.

Totodată, expresia „în conformitate cu reglementările în domeniu emise de Banca Națională a României” nu asigură predictibilitate normei în aplicare, fiind necesară revederea și menționarea, în măsura posibilului, a reglementărilor emise de B.N.R.

La **alin.(2)**, pentru rigoarea redactării, propunem ca marcarea enumerărilor să se facă după modelul: „a) și b)”.

13. La **art.18 alin.(1)**, pentru o exprimare adecvată în context, sugerăm ca sintagma „Informațiile prevăzute la art.17 sunt stocate în format fizic sau electronic” să fie înlocuită cu expresia „**Comunicările publicitare** prevăzute la art.17 sunt stocate **pe suport hârtie sau în format electronic**”.

La **alin.(2)**, pentru o redactare proprie stilului normativ, recomandăm redarea **părții dispozitive**, astfel:

„**(2) Comunicările publicitare sunt redactate cu respectarea următoarelor principii:**”.

De asemenea, la textul prevăzut pentru **prima teză a lit.a)**, pentru a evita repetiția, propunem înlocuirea sintagmei „furnizate de către furnizorul de servicii de finanțare participativă, investitorilor ori potențialilor investitori,” cu expresia „**puse la dispoziția investitorilor ori potențialilor investitori** de către furnizorul de servicii de finanțare participativă”.

Cu privire la textul celei **de-a doua teze a lit.a)**, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, sugerăm ca aceasta să facă obiectul unei litere distincte, respectiv **lit.b)**, urmând ca restul literelor să fie renumerotate corespunzător.

La actuala **lit.d)**, pentru rațiuni normative, recomandăm următoarea redactare:

„**e) în cuprinsul comunicărilor publicitare nu este admisă utilizarea formulărilor de tipul „cel mai mare”, „cel mai bun furnizor de servicii de finanțare participativă” sau orice alte expresii similare;**”.

La actuala **lit.e)**, semnalăm că sintagma „caractere accesibile, de minimum 12” nu este suficient de clară, fiind necesară revederea și

reformularea acesteia, astfel încât să se înțeleagă care sunt acele caracteristici pe care trebuie să le aibă caracterele utilizate în redactarea comunicărilor publicitare.

La **alin.(3)**, pentru rigoare juridică, propunem ca sintagma „cel puțin” să fie eliminată din **partea introductivă**.

14. La **art.20**, pentru utilizarea unui limbaj specific domeniului normativ, sintagma „în conformitate cu prevederile art.30 alin.(5)” va fi înlocuită cu expresia „**potrivit prevederilor art.30 alin.(5)**”.

Reiterăm această observație pentru toate cazurile similare din proiect.

15. Cu privire **Capitolul VI**, semnalăm că acesta este alcătuit dintr-un singur articol, respectiv **art.21**, structurat în două alineate; așadar, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, se impune revederea și restructurarea textului, avându-se în vedere păstrarea legăturii tematice dintre norme.

La **alin.(1)**, pentru rigoarea redactării, se impune eliminarea sintagmei „din prezenta lege”.

La **alin.(2)** precizăm că sintagma „esențiale sau pertinente” nu respectă cerințele cu privire la forma de redactare a actelor normative, prevăzute la art.8 alin.(4) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare și sugerăm eliminarea acesteia.

16. La **art.22 alin.(2)**, semnalăm că, în actuala redactare, textul propus nu respectă „*criteriile de claritate și previzibilitate pe care trebui să le îndeplinească normele care reglementează contravenții*”, fiind susceptibil de a fi criticat din perspectiva **constituționalității**, astfel cum a fost semnalat și de către Ministerul Justiției, prin adresa nr.2/28370/2022/7.04.2022.

În sprijinul celor semnalate, menționăm că, în cuprinsul Deciziei nr.479/2012, Curtea Constituțională a constatat că „*stabilirea faptelor a căror săvârșire constituie contravenții este lăsată, în mod arbitrar, la libera apreciere agentului constator, fără ca legiuitorul să fi stabilit criteriile și condițiile necesare operațiunii de constatare și sancționare a contravențiilor, în care obligațiile ce trebuie a fi respectate (...)*”.

Totodată, în lipsa unei reprezentări clare a elementelor care constituie contravenția, judecătorul însuși nu dispune de reperele necesare în aplicarea și interpretarea legii, cu prilejul soluționării

plângerii îndreptate asupra procesului-verbal de constatare a contravenției (...)”.

În concluzie, Curtea a reținut că „*imprecizia textului supus controlului de constituționalitate (...) afectează, pe cale de consecință, și garanțiile constituționale și convenționale care caracterizează dreptul la un proces echitabil, inclusiv componenta sa privind dreptul la apărare*”.

Astfel, la **lit.a**), stabilirea drept contravenție a nerespectării dispozițiilor art.3 alin.(2) din Regulamentul (UE) 2020/1503 nu îndeplinește cerințele de claritate și previzibilitate specifice unei norme de sancționare, întrucât nu se poate stabili care sunt faptele care constituie contravenții.

Semnalăm că respectiva normă stabilește, cu valoare de principiu, că furnizorii de servicii de finanțare participativă trebuie să acționeze onest, corect și profesionist, în interesul clienților lor, fără a stabili obligații concrete a căror încălcare să poată constitui contravenție. Propunem, prin urmare, eliminarea trimiterii la aceasta.

De asemenea, **lit.a**), întrucât norma de la art.6 alin.(1) din Regulamentul (UE) 2020/1503 stabilește necesitatea ca investitorul să acorde un mandat furnizorului de servicii de finanțare participativă, soluția legislativă privind stabilirea drept contravenție a nerespectării dispozițiilor acestei norme de către furnizorul de servicii de finanțare participativă este neclară și trebuie reanalizată.

Reținem, totodată, și observația formulată de Ministerul Justiției prin adresa menționată anterior cu privire la sancționarea încălcării **art.13 alin.(2)** din Regulamentul (UE) 2020/1503, considerând că este de analizat dacă nu este excesivă sancționarea contravențională a faptei unui furnizor de servicii de finanțare participativă care nu depune documentația completă pentru obținerea unei autorizații atunci când solicită autorizația de a-și extinde activitatea la servicii suplimentare de finanțare participativă care nu au fost prevăzute la data acordării autorizației inițiale.

La **lit.b**), pentru claritatea reglementării, este necesară reformularea normei, întrucât **art.19**, la care se face trimiterea, nu se referă *expressis verbis* la anumite investigații, controale sau solicitări, așa cum rezultă din textul propus.

Pe de altă parte, în măsura în care în textul reformulat se va menține norma de trimitere la art.19, expresia „din prezenta lege” trebuie eliminată, ca superfluă. Observația este valabilă pentru toate situațiile similare din proiect.

17. La **art.23**, ca **observație generală**, precizăm că, pentru o corectă sistematizare a dispozițiilor referitoare la sancțiuni, ținând cont și de prevederile **art.23 alin.(1) pct.3**, normele care se referă la răspunderea contravențională trebuie prevăzute distinct de cele care au ca obiect stabilirea măsurilor administrative.

Pentru acest motiv, se impune reanalizarea și reformularea corespunzătoare a **art.23**, avându-se în vedere redarea măsurilor administrative în cadrul unui **articol distinct**, articolele subsecvente urmând a fi renumerotate corespunzător.

La **alin.(1) pct.1 lit.a)**, precizăm că stabilirea unor limite prea largi ale amenzii (de la 10.000 lei la 2.433.700 lei) conduce la nerespectarea **principiului proporționalității sancțiunilor contravenționale**, consacrat de art.5 alin.(5) din Ordonanța Guvernului nr.2/2001, potrivit căruia sancțiunea stabilită trebuie să fie proporțională cu gradul de pericol social al faptei săvârșite. Avem în vedere faptul că, prin stabilirea unei diferențe atât de mari între limita minimă și limita maximă a amenzii, nu poate fi determinată aprecierea legiuitorului cu privire la pericolozitatea faptei, soluția legislativă conferind, în plus, o putere discreționară a agentului constator în ceea ce privește individualizarea sancțiunii.

Observația este valabilă, în mod corespunzător, și pentru **lit.b)**.

Sub rezerva celor de mai sus, la **lit.a)**, pentru rigoarea exprimării, stabilirea limitelor amenzii trebuie făcută sub forma „**sau cu amendă de la ... lei la ... lei**”.

Pe de altă parte, pentru claritatea și previzibilitatea normei de sancționare, textul trebuie să prevadă în mod expres criterii în funcție de care se stabilește limita maximă a amenzii aplicabile. Avem în vedere faptul că norma prevede limite maxime alternative, fără să se precizeze care sunt situațiile în care agentul constator se raportează la fiecare dintre aceste limite.

La **alin.(1) lit.b)**, având în vedere exigențele de tehnică legislativă, titlul Ordonanței Guvernului nr.2/2001 nu va mai fi redat, întrucât acesta a fost menționat anterior, în cuprinsul lit.a).

La **alin.(1) pct.3**, precizăm că referirea generică la „deficiențe care nu au natura și gravitatea unor fapte contravenționale” nu întrunește cerințele de claritate și previzibilitate specifice unei norme juridice, impunându-se revederea și reformularea acesteia.

În plus, cu referire la sintagma „nu au gravitatea unor fapte contravenționale”, menționăm că din redactarea propusă rezultă că sunt avute în vedere fapte care constituie contravenții potrivit art.22 alin.(2), dar care prezintă o „gravitate” redusă. Precizăm însă că reglementarea-cadru în materia contravențiilor nu instituie posibilitatea înlăturării caracterului contravențional al faptei pentru acest motiv. Prin urmare, proiectul trebuie completat cu norme care să prevadă în mod expres care sunt criteriile potrivit cărora o faptă poate fi considerată a fi de o gravitate redusă, precum și entitatea competentă să constate îndeplinirea respectivelor criterii.

La **alin.(2)**, precizăm că soluția aplicării uneia sau mai multor sancțiuni contravenționale complementare pe lângă o sancțiune contravențională principală este prevăzută de reglementarea-cadru în materia contravențiilor, la art.5 alin.(7) din Ordonanța Guvernului nr.2/2001, astfel încât nu se justifică prevederea expresă în proiect a acesteia.

Pe de altă parte, întrucât, prin ipoteza prevăzută la **art.23 alin.(1) pct.3**, măsurile administrative se aplică în situația în care nu este incidentă răspunderea contravențională, prevederea potrivit căreia sancțiunile contravenționale principale „se pot aplica cumulativ cu măsurile administrative prevăzute la alin.(1) pct.3 lit.a) și c)” nu este corectă. Avem în vedere faptul că în respectiva situație nu se aplică o sancțiune contravențională principală.

Ținând seama de observațiile de mai sus, **alin.(2) al art.23** trebuie eliminat din proiect.

În acest context, precizăm că se impune eliminarea din proiect, ca superfluu, și a **alin.(3) al art.23**, întrucât aplicarea măsurilor administrative „distinct de sancțiunile principale sau complementare prevăzute la alin.(1) pct.1 și 2” rezultă cu claritate din cuprinsul **art.23 alin.(1) pct.3**.

Referitor la norma propusă pentru **alin.(4)**, precizăm că, pentru asigurarea uniformității în reglementarea contravențiilor, eliminarea posibilității aplicării **sistemului ablațiunii** instituit de art.28 alin.(1) din Ordonanța Guvernului nr.2/2001 trebuie prevăzută în cuprinsul

normei de completare a dispozițiilor referitoare la contravenții cu prevederile actului normativ-cadru în materie.

Pentru acest motiv, precum și pentru asigurarea caracterului complet al reglementării, din proiect trebuie eliminat alin.(4) al art.23, urmând ca după actualul art.24 să fie introdus un nou articol, cu următoarea redactare:

„Art.(...) - În măsura în care prezenta lege nu prevede altfel, contravențiilor prevăzute la art.72 alin.(1) le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr.2/2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.180/2002, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția prevederilor art.28 alin.(1) și ale art.29 din acest act normativ”.

Ca observație de ordin general, semnalăm că, în actuala formulare, normele propuse pentru **alin.(6) și (7)** nu sunt suficient de clare, putând genera dificultăți în aplicare.

Astfel, la **alin.(6)**, semnalăm că, în lipsa unor precizări suplimentare, nu se înțelege care este motivul pentru care contravenientului i se acordă un termen în care să formuleze „obiecțiuni cu privire la încălcarea săvârșită”. Avem în vedere faptul că această normă nu este însoțită de o reglementare derogatorie de la dispozițiile Ordonanței Guvernului nr.2/2001 prin care să se stabilească o procedură în cadrul căreia să poată fi valorificate respectivele obiecțiuni.

La **alin.(7)**, referirea la „aplicarea corespunzătoare a regulamentelor europene” este neclară și trebuie reanalizată, ținând seama și de faptul că dispozițiile regulamentelor adoptate la nivelul Uniunii Europene sunt direct aplicabile în statele membre ale Uniunii.

În acest context, precizăm și faptul că expresia „regulamentele europene direct aplicabile în statele membre, emise la nivelul Uniunii Europene” este superfluă, fiind suficient ca textul să se refere la „**regulamentele Uniunii Europene**”.

Semnalăm că norma propusă pentru **alin.(8)** nu se integrează în obiectul de reglementare al articolului și nici al capitolului, întrucât nu reglementează „Răspunderi și sancțiuni”. Pentru acest motiv, aceasta trebuie prevăzută într-un articol distinct, în cuprinsul Capitolului II.

18. La **art.25**, semnalăm că trimiterea la **art.39 alin.(1)** din Regulamentul (UE) 2020/1503 nu este corectă, deoarece la acest articol se detaliază pentru ce încălcări autoritățile competente din

statele membre impun sancțiuni administrative și iau alte măsuri administrative adecvate „care trebuie să fie eficace, proporționale și disuasive”. Precizăm că obligația de cooperare între autoritățile competente din statele membre este prevăzută la art.33 din același regulament, iar la art.21 din prezentul proiect sunt incluse o serie de prevederi referitoare la cooperarea A.S.F. cu alte autorități.

În concluzie, se impune revederea și reformularea normei pentru a se remedia deficiențele semnalate, luându-se în calcul și integrarea normei reformulate la capitolul în care se integrează tematic, cu renumerotarea corespunzătoare a articolelor subsecvente.

19. La **art.27**, sintagma „din prezenta lege” se va elimina, ca fiind superfluă.

20. La **art.28**, semnalăm că norma preconizată nu respectă cerințele prevăzute la art.38 alin.(1) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, respectiv textul acesteia nu are un caracter dispozitiv. Pe cale de consecință, se impune revederea acesteia.

21. La **art.29**, pentru rigoare în redactare, sintagma „la 10 zile de la publicarea” va fi redactată, astfel: „la 10 zile **de la data publicării**”.

PREȘEDINTE
Florin IORDACHE

București
Nr.580/23.05.2022